

شیوع افسردگی در دانش آموزان دبیرستان‌های دخترانه شهر بجنورد در سال ۱۳۹۴

فاطمه سادات صفی‌الحسینی^۱، مریم ساکی^۱، اندیشه حامدی^۲، حسن سعادتتی^۳، حسین لشکردوست^{۴*}^۱ کارشناس، گروه بهداشت عمومی، کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی، بجنورد، ایران^۲ کارشناس ارشد، گروه اپیدمیولوژی، مجتمع آموزش عالی سلامت شیروان، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی، شیروان، ایران^۳ دانشجوی دکتری، گروه اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران^۴ کارشناس ارشد، گروه اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی، بجنورد، ایران

* نویسنده مسئول: حسین لشکردوست، کارشناس ارشد، گروه اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی،

بجنورد، ایران. ایمیل: H.lashkardoost@nkums.ac.ir

DOI: 10.29252/nkjmd-09047

چکیده

مقدمه: به دلیل شیوع بالای افسردگی در جوامع امروزی و به‌ویژه در نوجوانان دختر و به دلیل حساس بودن این برهه از سن، این مطالعه با هدف تعیین شیوع افسردگی و برخی عوامل مرتبط با آن در دانش‌آموزان دختر دبیرستان‌های شهر بجنورد در سال ۱۳۹۴ انجام شد.

روش کار: این پژوهش به صورت توصیفی - تحلیلی بر روی ۳۸۴ نفر از دانش‌آموزان دبیرستان‌های دخترانه در شهر بجنورد صورت گرفت. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه دو قسمتی بود که قسمت اول مشخصات فردی و قسمت دوم پرسشنامه استاندارد افسردگی بک بوده، که توسط دانش‌آموزان بصورت داوطلبانه تکمیل گردید. در نهایت داده‌ها با نرم افزار SPSS19 و آمار توصیفی و آزمون‌های آماری من‌ویتنی‌یو، کروسکال والیس و ضریب همبستگی اسپیرمن در سطح معنی داری $\alpha = 0/05$ آنالیز شد.

یافته‌ها: میانگین سنی دانش‌آموزان مورد بررسی $16/1 \pm 1/03$ سال بود. شیوع افسردگی خفیف، افسردگی متوسط و افسردگی شدید در بین دانش‌آموزان دختر، به ترتیب ۴۳/۷ درصد، ۱۵/۴ درصد و ۱/۸ درصد می‌باشد و همچنین نمره افسردگی با سن، معدل، نوع مدرسه و طلاق والدین ارتباط معنادار آماری داشت. از طرفی نمره افسردگی با متغیرهای رتبه تولد، تعداد فرزندان در خانواده، رشته تحصیلی، تحصیلات والدین، شغل والدین، اعتیاد والدین و بیماری زمینه‌ای در فرد ارتباط معناداری نشان نداد.

نتیجه‌گیری: براساس نتایج به دست آمده از این مطالعه، افسردگی در دانش‌آموزان دختر دبیرستانی شهر بجنورد از شیوع نسبتاً بالایی برخوردار است. توصیه می‌شود در زمینه افزایش عزت‌نفس، مهارت‌های زندگی و نحوه برقراری ارتباط، تدابیر لازم در خانواده‌ها، مدارس و جامعه اندیشیده و اتخاذ گردد.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۰۵/۳۱

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۰۸/۲۳

واژگان کلیدی:

شیوع

افسردگی

عوامل خطر

تمامی حقوق نشر برای دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی محفوظ است.

مقدمه

بین الملل تا حدی است که شعار سازمان جهانی بهداشت در سال ۲۰۱۷ میلادی با عنوان "بیا در مورد افسردگی صحبت کنیم" نام گرفته است [۵]. تحقیقات نشان می‌دهد که ۷۵٪ از مراجعه کنندگان به مؤسسات درمانگری روانی، دچار اختلالات افسردگی هستند. و همچنین نشان داده شده است که اختلالات افسردگی در میان نوجوانان بیشتر و در میان افراد مسن کمتر شایع است و میزان افسردگی در زنان نسبت به مردها به نسبت بیشتر است [۶]. افسردگی واکنشی عاطفی و احساسی است که در پی ناکامی یا شکست روی می‌دهد و در پی آن ناامیدی از تمامی انگیزه‌ها به وجود می‌آید [۲] و با کاهش علاقه، احساس گناه، عدم تمرکز، بی اشتها و افکار مرگ و خودکشی مشخص می‌شود [۳]. این اختلال هم در اثر عوامل تنش‌زای محیطی - اجتماعی و هم به علت وجود

افسردگی بزرگترین بیماری روانی قرن حاضر است که به‌عنوان شایع‌ترین اختلالات روانی در جوامع بشری محسوب می‌شود [۱]. بطوری‌که رتبه چهارم را در میان ده علت اصلی بار جهانی بیماری‌ها به خود اختصاص داده است [۲]. طبق پیش‌بینی سازمان جهانی بهداشت، رتبه افسردگی تک‌قطبی از نظر شاخص دالی (Disability Adjusted Life Years) تا سال ۲۰۳۰ میلادی رتبه اول بار بیماری‌ها را به خود اختصاص خواهد داد. افسردگی از دیر باز به‌عنوان یکی از نابسامانی‌های روانی عمده شناخته شده است، اما در دو دهه اخیر، اهمیت این بیماری، هم از حیث رنج و آزاری که مبتلایان به آن تحمل می‌کنند و هم از لحاظ بار سنگینی که این ناراحتی بر منابع درمانی ملت‌ها تحمیل می‌نمایند، بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است [۴]. اهمیت افسردگی در سطح

روش کار

در این مطالعه توصیفی تحلیلی جامعه پژوهش کلیه دانش‌آموزان دبیرستان‌های دخترانه شهر بجنورد در بهار سال ۱۳۹۴ بودند که با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای ابتدا شهر بجنورد به چهار منطقه جغرافیایی تقسیم شد، سپس فهرست مدارس متوسطه دخترانه شهر بجنورد بر اساس تقسیم‌بندی مناطق جغرافیایی از آموزش و پرورش دریافت گردید. پس از مشخص کردن سهم هر مقطع بر اساس تعداد کل دانش‌آموزان و حجم نمونه تعیین شده، با استفاده از لیست اسامی دانش‌آموزان و فاصله طبقات تعیین شده، افراد بطور تصادفی سیستماتیک انتخاب گردیدند و بدین ترتیب تعداد ۳۸۴ نفر وارد مطالعه شدند. پس از توضیحات لازم در مورد اهداف پژوهش و محرمانه ماندن اطلاعات و کسب رضایت شرکت‌کنندگان از آنها خواسته شد تا پرسشنامه را به صورت خود ايفا و به دقت تکمیل نمایند. شرکت در این تحقیق برای افراد شرکت‌کننده داوطلبانه بوده و افرادی که حاضر به پاسخگویی نبودند، وارد مطالعه نشدند. همچنین هماهنگی قبلی با آموزش و پرورش شهرستان بجنورد در زمینه جمع‌آوری داده‌ها صورت گرفته بود.

در این تحقیق به منظور گردآوری داده‌ها از پرسشنامه دو قسمتی که قسمت اول آن شامل مشخصات فردی و قسمت دوم پرسشنامه افسردگی بک که دارای ۲۱ سؤال می‌باشد و علائم جسمانی، رفتاری و شناختی افسردگی را اندازه‌گیری می‌کند، استفاده شده است. سؤالات آزمون بک بر اساس مقیاس ۴ درجه‌ای لیکرت از صفر (عدم افسردگی) تا سه (افسردگی شدید) تنظیم شده است که نمرات کلی محدوده‌ای بین ۰ تا ۶۳ را در بر می‌گیرد. در این مطالعه کسب نمره کمتر از ۱۶ عدم افسردگی، نمره ۱۷-۳۲ افسردگی خفیف، نمره ۳۳-۴۷ افسردگی متوسط و نمره بزرگتر از ۴۸ افسردگی شدید در نظر گرفته شده است. طبق مطالعه بیانی پایایی مقیاس افسردگی با استفاده از روش آلفای کرونباخ و بازآزمایی، مورد تحلیل قرار گرفته است و روایی مقیاس افسردگی با استفاده از روش روایی سازه با پرسشنامه افسردگی بک (BDI) برآورد شده است [۱۱۲]. در نهایت پس از جمع‌آوری داده‌ها و انجام کنترل‌های لازم اطلاعات وارد نرم افزار آماری SPSS19 شده و با استفاده از شاخص‌های توصیفی مناسب و آزمون‌های آماری من ویتنی یو، کروسکال والیس و ضریب همبستگی اسپیرمن در سطح معنی داری $\alpha = 0/05$ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها

این مطالعه بر روی ۳۸۴ دانش‌آموز از دبیرستان‌های دخترانه شهرستان بجنورد در بهار سال ۹۴ انجام گرفت. بر اساس نتایج این مطالعه میانگین سنی دانش‌آموزان مورد پژوهش در این مطالعه $16/1 \pm 1/03$ و میانگین معدل آنها $2/33 \pm 17/1$ بوده است. تحصیلات پدر اکثر دانش‌آموزان ابتدایی (۴۱/۷ درصد) و اکثر پدران دارای شغل آزاد (۸۰/۵ درصد) و اکثر مادران آنها نیز دارای تحصیلات ابتدایی (۴۶/۵ درصد) و خانه دار (۹۱/۳ درصد) بودند. همچنین نشان داده شد که ۵۰٫۸ درصد دانش‌آموزان مورد مطالعه در دبیرستانهای دولتی، ۲۸/۸ درصد در هنرستان و ۲۰/۴ درصد در دبیرستان‌های غیر انتفاعی تحصیل می‌کردند. از تعداد ۳۸۴ دانش

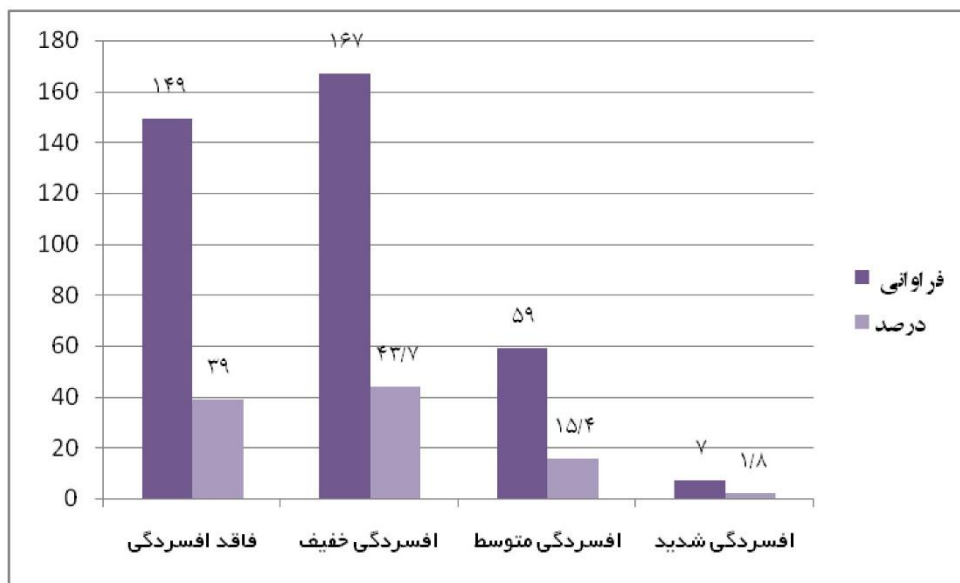
بیماری‌های مختلف جسمی به وجود می‌آید [۴]. اضطراب و افسردگی از جمله اختلالاتی هستند که در دوره نوجوانی رشد چشمگیری پیدا می‌کنند از این رو بررسی خصایص شخصیتی کودکان و نوجوانان کشور، از اهمیت خاصی برخوردار است [۷]. از آنجا که دوره نوجوانی یکی از دوره‌های شاخص زندگی و دوره‌ای پویا و چالش برانگیز و همراه با تغییرات بارز فیزیولوژیکی و روانشناختی است لذا اختلالات روانپزشکی در این دوره یکی از نگرانی‌های رایج سلامت عمومی است. بطوری که پژوهش‌ها نشان داده است که ۶۰٪ نوجوانان علائم افسردگی را تجربه می‌کنند [۸]. میزان شیوع اختلالات افسردگی در کودکان و نوجوانان ۲ تا ۵۰ درصد گزارش شده است. افسردگی در کودکان و نوجوانان در ابتدا با نشانه‌هایی از قبیل گریه، احساس ناخوشنودی، فاصله جویی، تحریک‌پذیری، عزت نفس پایین و شکایات جسمانی پایدار معرفی شده و اهمیت بررسی و پیشگیری این اختلال در دوران کودکی و نوجوانی به دلیل تعامل منفی آن با جریان تحول بهنجار و احتمال اثرات عمیق آن بر جریان تحول و رشد یافتگی بسیار برجسته است [۹]. اختلال افسردگی در کودکی به طور منفی عملکرد اجتماعی، شخصی، خانوادگی و تحصیلی کودکان و نوجوانان را تحت تأثیر قرار می‌دهد و اغلب تا بزرگسالی ادامه دارد [۱۰]. افسردگی در کودکان و نوجوانان تحت تأثیر عوامل مختلفی نظیر فقدان روابط مادر - کودک، جدایی، عوامل زیست‌شناختی، محیطی و اجتماعی بروز می‌کند و تداوم می‌یابد [۹]. نظر به اینکه سنین دبیرستانی یکی از حساس‌ترین سنین در دوران زندگی هر فرد است و نوجوانی زمان ایجاد تغییرات برای نوجوانان و خانواده‌ها و مرحله گذر از دوره کودکی به بزرگسالی است و در طی این گذر تغییرات جسمی، شناختی، روانی و جنسی برای نوجوان اتفاق می‌افتد که ممکن است هیجان‌زا و در عین حال ترساننده باشد اضطراب، استرس و افسردگی موجب بسیاری از مشکلات روانی، جسمی و اجتماعی در دانش‌آموزان می‌گردد [۱۱]. در صورت عدم تشخیص و درمان مناسب افسردگی در این دوره، احتمال سوءمصرف مواد، خودکشی و اختلال عملکرد روانشناختی، اجتماعی و تحصیلی افزایش می‌یابد [۲]. از طرفی با در نظر گرفتن گذار وسایل ارتباطات جمعی در بسیاری از جوامع از جمله کشور ایران؛ علی‌الخصوص ایجاد و توسعه شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر وب و وسایل ارتباط جمعی مدرن؛ که به ظاهر این وسایل باعث توسعه ارتباطات و از طرفی پتانسیل انزواکنندگی مخصوصاً در درون اعضای خانواده دارد؛ زمینه جهت ایجاد بیماری‌های روانی از جمله افسردگی مساعدتر شده است. با توجه به رشد روز افزون اختلالات روانی مخصوصاً افسردگی در بین دانش‌آموزان، بالاخص دانش‌آموزان دختر که این دوره همزمان با دورهٔ قاعدگی آنان نیز است شناسایی وسعت این اختلالات در جوامع گوناگون از اهمیت خاصی برخوردار می‌باشد. همچنین با توجه به اینکه پژوهش‌های مشابهی در این زمینه صورت نگرفته است، این پژوهش به منظور بررسی شیوع افسردگی و تعیین برخی عوامل مرتبط به آن در دانش‌آموزان دختر دبیرستانی شهر بجنورد انجام گرفت. انتظار می‌رود نتایج این مطالعه در زمینه برنامه ریزی مسئولین پرورشی نوجوانان جهت اقدامات مداخله‌ای لازم در زمینه کنترل و پیشگیری از این بیماری مهم کمک‌کننده باشد.

اما بین شدت افسردگی با رتبه تولد و تعداد فرزندان خانواده هیچگونه رابطه آماری معنی‌داری مشاهده نشد (جدول ۲). همچنین بین شدت افسردگی با رشته تحصیلی، تحصیلات و شغل والدین، اعتیاد والدین و بیماری زمینه‌ای در فرد رابطه معنی‌داری مشاهده نشد اما بین نوع مدرسه و طلاق والدین با شدت افسردگی ارتباط معنی‌داری مشاهده گردید بطوریکه شدت افسردگی در دانش‌آموزان هنرستانی و دانش‌آموزانی که والدین آنها از هم جدا شده بودند بطور معنی‌داری بیشتر از سایر دانش‌آموزان بود ($P < 0/05$) (جدول ۳).

آموز که در این مطالعه بررسی شدند فقط ۱۴۹ دانش‌آموز (۳۹ درصد) فاقد افسردگی بودند. یعنی میزان شیوع کلی افسردگی برابر ۶۱ درصد می‌باشد که از این تعداد ۱۶۷ نفر (۴۳/۷ درصد) دارای افسردگی خفیف، ۵۹ نفر (۱۵/۴ درصد) دارای افسردگی متوسط و ۷ نفر (۱/۸ درصد) دارای افسردگی شدید بودند (جدول ۱ و تصویر ۱) (۱). نتایج حاصل از این مطالعه نشان داد که بین شدت افسردگی با متغیرهای سن، و معدل رابطه معنی‌دار آماری وجود دارد ($P < 0/05$)

جدول ۱: فراوانی افسردگی در دانش‌آموزان دبیرستان‌های دخترانه شهرستان بجنورد

افسردگی	فراوانی (درصد)
دارد	۲۳۵ (۶۱)
ندارد	۱۴۹ (۳۹)
کل	۳۸۴ (۱۰۰)

تصویر ۱: فراوانی افسردگی بر حسب شدت در دانش‌آموزان مورد بررسی

جدول ۲: ارتباط نمره افسردگی با سن، معدل، رتبه تولد و تعداد فرزندان خانواده

متغیر	ضریب همبستگی اسپیرمن	مقدار P
سن	۰/۱۰۵	۰/۰۴
معدل	-۰/۲۶۱	۰/۰۰۱
رتبه تولد	-۰/۲	۰/۶۶۱
تعداد فرزندان خانواده	-۰/۰۵	۰/۲۷۵

جدول ۳: ارتباط نمره افسردگی با متغیرهای کیفی مورد بررسی

مقدار P	میانگین نمره افسردگی	زیر متغیر
۰/۰۰۹	۱۷/۲۵	نوع مدرسه دولتی
	۲۲	هنرستان
	۲۰	غیر انتفاعی
۰/۰۱۹	۲۶	طلاق والدین دارد
	۱۹	ندارد
۰/۸۰۷	۱۹/۵	وضعیت سرپرستی دانش آموز پدر
	۱۸/۵	مادر
	۱۸	غیر از پدر و مادر
۰/۶۷۲	۲۰	رشته تحصیلی انسانی
	۱۸	تجربی
	۱۹/۵	ریاضی
	۲۲	کار و دانش
	۲۰/۲۵	فنی حرفه‌ای
۰/۶۰۴	۲۰	شغل پدر دولتی
	۱۹/۲۵	آزاد
	۲۰/۲۵	شغل مادر کارمند
۰/۷۸۴	۱۹	خانه دار
	۲۰/۵	اعتیاد والدین دارد
۰/۰۸	۱۹	ندارد
	۱۹/۵	داشتن خواهر دارد
۰/۳۴۵	۱۸	ندارد

این اختلافات می‌تواند به دلیل وضعیت اقتصادی و فرهنگی متفاوت استان‌های کشور نیز باشد. همچنین شدت افسردگی خفیف، متوسط و شدید در بین دانش‌آموزان دبیرستان‌های دخترانه شهرستان بجنورد به ترتیب ۴۳/۷، ۱۵/۴ و ۱/۸ درصد به دست آمد که تا حدودی با نتایج مطالعات مختلف مطابقت دارد. شدت افسردگی در مطالعه مقرب و همکاران [۱۲] به صورت افسردگی خفیف ۳۰/۲ درصد، افسردگی متوسط ۱۹/۳ درصد و افسردگی شدید ۹/۳ درصد، و در مطالعه رستم‌زاده و خلیل‌زاده [۱۸] افسردگی خفیف ۱۹/۳ درصد، افسردگی متوسط ۳۲/۵ درصد و افسردگی شدید ۱۶/۴ درصد گزارش شده است. همچنین در مطالعه کردی و همکاران [۱۵] افسردگی خفیف ۱۳/۸ درصد، افسردگی متوسط ۲۰/۱ درصد و افسردگی شدید ۲۱/۷ درصد گزارش شده است. که تمام موارد فوق تا حدودی مشابه نتایج مطالعه حاضر می‌باشند. در مطالعه حاضر بین سن و شدت افسردگی رابطه معنی‌دار آماری وجود داشت که در بعضی مطالعات این ارتباط تأیید [۱۵، ۱۷، ۱۸، ۲۰] و در برخی دیگر این ارتباط معنی‌دار نبوده است [۱۴]. با آنکه این همبستگی معنادار، جزئی بوده است و با بالا رفتن

بحث

نتایج حاصل از مطالعه حاضر نشان داد که میزان شیوع کلی افسردگی در بین دانش‌آموزان دبیرستان‌های دخترانه شهرستان بجنورد ۶۱ درصد می‌باشد که با نتایج حاصل از سایر مطالعات ارتباط بسیار نزدیکی را نشان می‌دهد. بطوریکه شیوع کلی افسردگی در مطالعه ایلدر آبادی و همکاران [۱۳] ۶۴/۳ درصد، در مطالعه مقرب و همکاران [۱۲] ۵۸/۸ درصد، در مطالعه سوکی و همکاران [۱۴] ۵۳/۵ درصد، در مطالعه کردی و همکاران [۱۵] ۵۵/۶ درصد، در مطالعه ظهیر الدین و همکاران [۱۶] ۷۳ درصد، در مطالعه نوربالا [۱۷] ۷۳ درصد و در مطالعه رستم‌زاده و خلیل‌زاده [۱۸] ۶۸/۱ درصد گزارش شده است. همچنین در مطالعه‌های ریاسی و همکاران بر روی دانش‌آموزان تیزهوش و عادی بیرجند انجام دادند شیوع کلی افسردگی در دانش‌آموزان تیزهوش ۶۱/۱ درصد و در دانش‌آموزان عادی ۴۲/۷ درصد به دست آمد [۱۹]. که به نظر می‌رسد اختلاف‌های جزئی موجود در گزارشات ذکر شده ناشی از اختلاف در روش‌های ارزیابی شیوع افسردگی باشد. همچنین

معنی دار وجود داشت ولی بین تحصیلات مادر با شدت افسردگی ارتباط معنی دار آماری مشاهده نشد [۲۰]. نتایج این مطالعه نشان دهنده ارتباط معنادار بین نمره افسردگی و وضعیت طلاق در والدین است که یکی از مهمترین یافته‌های این تحقیق به شمار می‌رود و نشان‌دهنده تاثیرات زیانبار طلاق (چه به شکل رسمی و چه به شکل عاطفی) بر وضعیت بهداشت روان فرزندان از جمله سنین حساس نوجوانی و مخصوصاً دختران می‌باشد. انجام این مطالعه با محدودیت‌هایی مواجه بود از جمله ارائه مجوز جهت جمع‌آوری داده‌ها از مدارس که این مهم با بیان اهداف پژوهش و بیان تاثیرگذاری این تحقیق بر برنامه‌ریزی جهت مبارزه با افسردگی، با همکاری مدیران آموزش و پرورش مرتفع گردید. نتایج این پژوهش جهت کمک به برنامه‌ریزی‌های مناسب جهت طراحی مداخلات مناسب در این گروه سنی می‌باشد. همچنین این پژوهش انجام مطالعات جامع‌تر در زمینه افسردگی و طراحی روش‌های مداخله‌ای مناسب جهت کمک به پیشگیری یا درمان این بیماری را پیشنهاد می‌نماید.

نتیجه‌گیری

براساس نتایج به دست آمده از این مطالعه، افسردگی در دانش‌آموزان دختر دبیرستان‌های شهر بجنورد از شیوع نسبتاً بالایی برخوردار است. و نیاز به ارزیابی جامع علل ایجاد و عوامل مرتبط با آن می‌باشد. با توجه به یافته‌های این پژوهش و بررسی نتایج سایر مطالعات مشابه، لزوم اجرای برنامه‌های پیشگیری از افسردگی و مشکلات ناشی از آن، توسط نهادهای مختلف مربوطه و خانواده‌ها، برای دانش‌آموزان دختر احساس می‌شود.

سپاسگزاری

نویسندگان این مقاله از کلیه افرادی که در اجرای این پروژه همکاری داشته‌اند و همچنین از تمامی دانش‌آموزان شرکت کننده که با صرف وقت در تکمیل پرسشنامه همکاری نموده‌اند تشکر و قدردانی می‌نمایند. همچنین از اداره آموزش و پرورش شهر بجنورد جهت همکاری در انجام این تحقیق سپاسگزاری می‌شود. این تحقیق حاصل پروپوزال مصوب در معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی با کد ۸۲۳/پ/۹۳ می‌باشد.

References

- Mirzamani SM, Azvar F, Dolatshahi B, Asgari A. Efficacy of life skills training on reducing depressive symptoms in student population. *Bipol Disord*. 2012;14(2):105-.
- Khazaei T, Sharif-Zadeh G, Akbari M, Piri M, Ghanbarzadeh N. Relationship between depression, self-esteem, and academic achievement of students in Birjand, 2013. *Mod Care J Q*. 2013;10(2):141-8.
- Ershadi Kia B, Shajari A, Tayebi F, Yaghoobi Far M. Identifying the prevalence and contributing factors of depression in students of health and health-related schools of Sabzevar University of Medical Sciences in academic year 2009-2010. *J Res Committee Stud Sabzevar Univ Med Sci*. 2011;16(1):2.
- Mirzaei Teshnizi P, Pourshahriari M, Sheibani O. Comparison of the Effectiveness of Subjective Well Being Program and Fordyce Cognitive Behavior Method in Reduction of Depression in High School Students of Isfahan City. *J Shahid Sadoughi Univ Med Sci*. 2009;17(4):291-302.
- WHO. World Health Day - 7 April 2017 Geneva, Switzerland: WHO; 2017 [10/10/2017]. Available from: <http://www.who.int/campaigns/world-health-day/2017/en/>.
- Mahmodnia A, Rastegarpour H, Jokar F. Effect of cognitive group therapy on the reduction of depression of high school students. *Clin Psychologist Stud*. 2011;5(2):1-28.
- Narimani M, Hasanzadeh S, Abolghasemi A. The effectiveness of stress inoculation training in decreasing stress, anxiety and depression of pre-university girl students. *J Sch Psychol*. 2012;1(3):101-17.
- Abdollahian E, Yazdani Farabi S, Amiri Moghadam R. Prevalence of Depression among Primary School Children in Mashhad. *Iranian J Psychiat Clin Psychol*. 2002;7(4):42-8.
- Janbozorgi M, Hosseini K. Prevalence of depression in students in Tehran. *Pajoohandeh J*. 2006;1(6):9-15.
- Montazeri MS, Kaveh Farsan Z, Mehrab H, Shakiba A. Relationship between Early Maladaptive Schemas and

- Depression in Guidance School Students in Falavarjan. *J Mazandaran Univ Med Sci.* 2013;23(98):179-88.
11. Rabiei L, Eslami AA, Masoudi R, Salahshoori A. Assessing the Effectiveness of Assertiveness Program on Depression, Anxiety and Stress among High School Students. *J Health Syst Res.* 2012;8(5):844-56.
  12. Mogharab M, Shayeste Roudi A, Rezaei Z, Meliroudi S, Hajinejad M, Salarkhani K. Depression level in girls' high school students in Birjand (2009-10). *Mod Care J.* 2011;7(3):55-61.
  13. Ildarabady E, Firouzkouhi MR, Mazloom S, Navinean A. Prevalence of depression among students of Zabol Medical School, 2002. *J Shahrekord Uuniv Med Sci.* 2004;6(2):15-21.
  14. Sooky Z, Sharifi K, Tagharrobi Z, Akbari H, Mesdaghinia E. Depression prevalence and its correlation with the psychosocial need satisfaction among Kashan high-school female students. *Feyz J Kashan Univ Med Sci.* 2010;14(3):256-63.
  15. Kordi M, Mohamadirizi S, Shakeri M, Modarres Gharavi M, Salehi Fadardi J. The Relationship Between Depression, Anxiety, Stress and Health Behaviors in High School Girl Students in Mashhad in Year 2011-2012. *Toloo-e-Behdasht.* 2015;13(5):56-67.
  16. Zahiroddin AR, Hosseini SM, Semnani Y. Prevalence of depression and its related factors in high school students of Firouzkouh. *Pejouhandeh Q Res J.* 2004;9(37):61-4.
  17. Nourbala A. Survey on prevention of depression and its relation to demographic indicators among high school students of Tehran, 1372-73. *Tehran Univ Med J.* 1996;54(2):69-77.
  18. Rostamzadeh z, Khalilzadeh R. Prevalence of depression among high school students Urmia girl. *J Nurs idwifery Urmia Univ Med Sci.* 2007;5(2):12-8.
  19. Riasi H, Mogharab M, Salehi Abarqui M, Hassanzadeh Taheri E, Hassanzadeh Taheri M. A comparative study of depression in gifted and normal students in Birjand city during 2008-2009 school year. *Mod Care J.* 2012;9(2):95-103.
  20. Masoudzadeh A, Khalilian AR, Ashrafi M, Kimiabigi K. The midtrimester mean arterial pressure in the prediction of pre-eclampsia. *J Mazandaran Univ Med Sci.* 2004;14(45):74-83.

Research Article

The Prevalence of Depression among Female High School Students in Bojnurd, North Khorasan Province, Iran, 2016

Fatemeh Sadat Safi-Al-Hosseini¹, Maryam Saki¹, Andishe Hamedei², Hassan Saadati³, Hossein Lashkardoost^{4*}

¹ BSc, Department of Public Health, Student Research committee, North Khorasan University of Medical Sciences, Bojnurd, Iran

² MSc, Department of Epidemiology, Shirvan Center of Higher Health Education, North Khorasan University of Medical Sciences, Shirvan, Iran

³ PhD Student of Epidemiology, Department of Epidemiology, School of Public Health, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

⁴ MSc, Department of Epidemiology, School of Public Health, North Khorasan University of Medical Sciences, Bojnurd, Iran

* **Corresponding author:** Hossein Lashkardoost, MSc, Department of Epidemiology, School of Public Health, North Khorasan University of Medical Sciences, Bojnurd, Iran. E-mail: H.lashkardoost@nkums.ac.ir

DOI: [10.29252/nkjmd-09047](https://doi.org/10.29252/nkjmd-09047)

How to Cite this Article:

Safi-Al-Hosseini F S, Saki M, Hamedei A, Saadati H, Lashkardoost H. The Prevalence of Depression among Female High School Students in Bojnurd, North Khorasan Province, Iran, 2016. JNKUMS. 2018; 9 (4) :42-48

URL: <http://journal.nkums.ac.ir/article-1-1312-fa.html>

Received: 22 Aug 2017

Accepted: 14 Nov 2017

Keywords:

Prevalence
Depression
Risk Factors

© 2018 North Khorasan
Medical Sciences

Abstract

Introduction: Due to the high prevalence of depression in modern societies, particularly among female adolescents, and high sensitivity of this age, the current study aimed at determining the prevalence of depression among female high school students in Bojnurd.

Methods: The current cross sectional study was conducted on 384 female high school students in Bojnurd, North Khorasan Province, Iran in 2016. The data collection tool was a 2-part questionnaire; first part included demographic information and the second part was the Beck depression inventory. The questionnaire was completed by the students voluntarily. Data were analyzed with SPSS version 20 using descriptive statistics, the Man-Whitney U, Kruskal-Wallis, and Spearman correlation tests.

Results: The mean age of the students was 16.1 ± 1.03 years; of the total 384 subjects, 5.1% reported parental divorce and 10.1% parental addiction. Most of the students (50.8%) were educated in public schools. The results of the current study showed that 43.7% of the study subjects had mild, 15.4% moderate, and 1.8% severe depression. A significant relationship was observed between the depression and age, grade, type of school (private/public), and parental divorce in the current study.

Conclusions: Based on the results of the present study, the prevalence of depression is relatively high among female high school students in Bojnurd. It is recommended to take necessary measures in order to promote self-esteem, as well as life and communication skills at family, school, and society levels in adolescents.